

Wet van 16 mei 2025 tot wijziging van de Wet publieke gezondheid met het oog op het structureel verhogen van de overheidsuitgaven aan preventieve gezondheidszorg

Wij Willem-Alexander, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, enz. enz. enz. Allen, die dezen zullen zien of horen lezen, saluut! Doen te weten: Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenselijk is een groter budget te hanteren voor preventieve gezondheidszorg; Zo is het dat Wij, de Afdeling advisering van de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen

Artikel 1.1. Begripsbepalingen

In deze wet en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

Overheidsuitgaven: de financiële middelen afkomstig uit de rijksbegroting, bestemd voor het uitvoeren van beleid en programma's binnen de publieke gezondheidszorg.

Preventieve gezondheidszorg: alle activiteiten en maatregelen gericht op het voorkomen van ziekten, het bevorderen van de gezondheid en het vroegtijdig opsporen van gezondheidsrisico's, waaronder jeugdgezondheidszorg, vaccinatieprogramma's, screeningsprogramma's, leefstijlinterventies en gezondheidsbevordering.

Artikel 1.2. Reikwijdte

Deze wet is mede van toepassing op de openbare lichamen Bonaire, Sint-Eustatius, en Saba.

Hoofdstuk 2.

2.1. Inleiding

Dit wetsvoorstel heeft als doel om preventieve gezondheidszorg structureel te versterken binnen het Nederlandse zorgsysteem. In de huidige situatie ligt de nadruk vooral op het behandelen van ziekten, terwijl gezondheidsproblemen vaak eerder ontstaan en zich over langere tijd ontwikkelen. Deze onevenwichtige focus zorgt ervoor dat het potentieel van preventie onvoldoende wordt benut binnen het zorgbeleid.

Door preventieve gezondheidszorg expliciet te verankeren in wetgeving, beoogt dit voorstel een verschuiving van aandacht binnen het zorgstelsel: van het reageren op ziekte naar het versterken van gezondheid. Daarmee wordt preventie niet langer gezien als aanvullende of tijdelijke maatregel, maar als een vast en volwaardig onderdeel van het gezondheidsbeleid.

Het voorstel legt de basis voor een meer samenhangende, landelijke aanpak van preventie. Daarbij wordt duidelijker welke rol de rijksoverheid, gemeenten en zorgorganisaties hebben in het bevorderen van gezondheid. Zo draagt dit wetsvoorstel bij aan een beter georganiseerd, evenwichtiger en toekomstgericht zorgsysteem waarin preventie een centrale plek krijgt.

2.2. Probleemoplossing

De kern van het probleem ligt in de eenzijdige inrichting van het Nederlandse zorgsysteem, waarin curatieve zorg, het behandelen van ziekten, centraal staat. Terwijl preventieve gezondheidszorg onderbelicht blijft. Hierdoor ontstaan onnodig veel gevallen van leefstijl gerelateerde aandoeningen, die met vroegtijdige interventie en betere voorlichting voorkomen hadden kunnen worden. Dit zorgt niet alleen voor hogere zorgkosten, maar ook voor een toenemende werkdruk bij zorgverleners en langere wachttijden voor patiënten.

Dit wetsvoorstel biedt een structurele oplossing door preventie wettelijk te verankeren als kerntaak van het zorgstelsel. Door jaarlijks een vast deel van het zorgbudget te reserveren voor preventieve maatregelen en door duidelijke richtlijnen en prestatie-eisen vast te stellen, ontstaat er ruimte voor langetermijnbeleid. Lokale overheden en GGD 'en krijgen meer financiële en organisatorische slagkracht, terwijl de rijksoverheid toeziet op effectiviteit en samenhang.

Deze aanpak vermindert de instroom in de tweede en derdelijnszorg en draagt bij aan een gezondere bevolking. Door het voorkomen van ziekte in plaats van het behandelen ervan centraal te stellen, wordt het zorgstelsel minder belast, toekomstbestendiger en beter in staat om kwalitatieve zorg te bieden aan iedereen in Nederland.

2.3. Gewenste situatie

De gewenste situatie is een Nederland waarin preventieve gezondheidszorg stevig is ingebed in het zorgstelsel. Door vroegtijdige inzet op gezondheid neemt het aantal ernstige ziekten af, waardoor de druk op ziekenhuizen en zorgpersoneel aanzienlijk vermindert. Burgers leven gezonder, blijven langer vitaal en het zorgsysteem wordt betaalbaarder en duurzamer voor de toekomst.